

Den druhý

୧୧

OBDIV

Ráno mě probudili ptáci. Otevřel jsem oči a uviděl nad sebou mezi korunami borovic, které se kolébaly, modrou oblohu zalitou sluncem. Mé včerejší chmury byly ty tam a těšil jsem se na to, co mi poví Mistr o Skutečnosti.

„Dobré ráno,“ řekl jsem.

„Dobré ráno,“ odpověděl. Rozhodl jsem se, že mu položím otázku, která mi ležela na srdci:

„Mistře, kdy dorazíme tam, kam jdeme?“

„Až řekneme, že tam jsme, ne dříve a ne později, hochu.“ Nerozuměl jsem mu. A proto jsem se zeptal:

„Souvisí to, co jste řekl, nějak se Skutečností?“

Mistr se pousmál.

„Jak by to s ní mohlo nesouviset? Skutečnost není to, co ty považuješ za skutečnost. Není tomu tak nyní a nebude tomu tak nikdy.“

„Pak ji tedy nemohu poznat,“ řekl jsem vážně.

„Ne, nemůžeš. Ty můžeš pouze poznat, co Skutečnost není. Pak najít důvod, proč tomu tak je, a odstranit ho. Skutečnost potom zazáří sama.“

„Řeknete mi, jaký je ten důvod?“ optal jsem se.

„Snad, ale teď se budeme věnovat povinnostem,“ odpověděl Mistr.

A vyrazili jsme na další pochod. Bylo horko stejně jako v posledních dnech a já od chvíle, co jsem včera naskočil do vlaku, nepil. Dostal jsem pořádnou žízeň, ale uklidňovalo mě, že v místě, kam dojdeme, zajisté voda je. To už vydržím, jsem přece chlap.

Šli jsme půl dne svižnou chůzí, když se náhle Mistr zastavil a řekl: „Jsme tu.“ Rozhlížel jsem se kolem, ale neviděl jsem žádný srub ani vodu. Místo, kam jsme došli, mi připadalo skoro stejné jako to, kde jsme dnes přenocovali. Měl jsem vyschlo v krku tak, že jsem nevydržel a povzdychl si nahlas:

„Mám velikou žízeň.“

„Já také,“ odpověděl klidně Mistr.

„Co budeme pít? Víte tu o nějaké studánce?“

„Ne, nevím, nikdy jsem tu nebyl,“ odpověděl.

Opět se ve mně začala bouřit krev. Nemáme co pít a ten člověk se chová, jako že je to jedno. Přece nechce, abychom tu umřeli žízni.

„Ale co budeme dělat?“ zeptal jsem se s úzkostí v srdci.

„Nevím,“ odpověděl Mistr, „ale nestarej se.“

„Nemám se starat? Vždyť tady jde o život! Copak to nechápete? Měli bychom se otočit a vyrazit zpět, dokud je šance bez vody dojít někam, kde nějaká je,“ rozčílil jsem se nahlas. Nezapomenu asi nikdy na to, co mi tehdy odvětil.

„Ano, všichni stále umíráme, už od narození. Bojíme se smrti, ale ona stejně přijde. Vše, co se zrodilo, umře. Nikdo neví, kdy a kde ho to potká. Je jen jediný lék proti tomu. Najít Skutečnost, a tak odbourat strach ze smrti, neboť člověk pozná, kdo vlastně je, a pak není důvod ke strachu.“

„Ale, Mistře, já ještě nechci umřít,“ zvolal jsem zoufale. Mistr se pousmál a řekl:

„A myslíš si, že někdy jindy se ti chtít bude? Už teď mluvíš tak, jako bys umíral či jako bys byl mrtvý, ale já tu vidím před sebou zdravého mladého člověka, který žije a má žízeň. Už jsem ti odpověděl, nestarej se. Sedni si se mnou a pojď se bavit o tématu, kvůli kterému jsi sem přišel.“

Zakroutil jsem nechápavě hlavou, ale poslechl jsem ho. Usedl jsem naproti němu. Když jsem viděl jeho naprostý klid, přestože byl ve stejné situaci jako já, musel jsem ho znovu obdivovat. Seděl a tvářil se, jako by se nic nedělo, dokonce to vypadalo, že má dobrou náladu. Mistr začal učení:

„Říká se, že tak, jako touží umírající žízni po vodě, tak by měl člověk hledající Skutečnost toužit po Pravdě. Dal by za vodu vše, co v životě nabyl, všechno, co pro něho mělo cenu, a všechno, co vydělal, aby ji dostal. Neustále by vodu hledal a prosil by o ni. V hledání by se nezastavil například kvůli tomu, že nemá pohodlí či že se nevyspí. Hledal by ji i na místech, která se mu zdála odporná a neslušná. Časem by mu již bylo jedno, co si myslí ostatní. Dokonce by dal všechnu svou čest i chytrost za doušek vody. Jediné, co by mu zbylo, by byla pokora. A v té chvíli, když dostane napít, promáčí upřímnou vděčností kapesník slzami.“

Jeho slova na mě velmi zapůsobila. Nevím, zda to bylo trýznivou žízni, která na mě neodvratně doléhala, nebo hloubkou jeho slov a prostotou, se kterou je vyslovil. Pokýval jsem hlavou a řekl jsem pomalu:

„Tak tedy zemřeme...?“ Mistr se pousmál.

„Mrtví nemluví, takže jsi stále živ. Přemýšlel jsi někdy o tom, kdy můžeš prohlásit, že jsi mrtev? Popřemýšlej nad tím!“ řekl a zmlkl.

Seděli jsme další dvě hodiny mlčky. Zkoušel jsem přemítat o věcech, o kterých jsme hovořili, ale často mi myšlenky sklouzly k mé žízni a k obavám, co bude. Mistr seděl v nehybné kamenné poloze a já přemítal o životě a smrti, jíž jsem byl nyní dle svého názoru tak blízko. Na otázku, kterou mi položil, jsem však odpovědět nedovedl.

A v tom... Co to bylo? Jako by zahřmělo. Nebo se mi to jen zdá, protože po tom prahnu? Ihned zvednu hlavu k obloze, ale ta je stále modrá a zalitá sluncem. V tomto období neprší často a předpověď počasí déšť téměř vylučovala. Asi se mi to jen zdálo. Pohlédl jsem na Mistra. Ten se usmál a řekl: „Ano, bude pršet.“ Nato se hluboce poklonil.

Ještě stále jsem tomu nemohl uvěřit. Bude pršet, napijeme se, my nezemřeme! Projela mnou veliká radost.

„Honem,“ řekl jsem „připravíme velké listy a do těch nachytáme vodu!“

Obloha potemněla, jako by mělo pršet jen nad námi, a spustil se pořádný slejvák. Trval jen pár minut, ale listy byly plné. Pil jsem plnými doušky a smál jsem se. Ten syčák! Já ho tu obdivuji a on určitě celou dobu věděl, že bude pršet. I když nevím, odkud mohl mít tu jistotu. To jsem nechápal. Přece i kdyby to tušil, mohlo pršet někde jinde. Jak si mohl být tak jist a trpělivě čekat? Můj obdiv k němu s každou hodinou rosl.

Ještě nikdy mi voda tak nechutnala. I Mistr se řádně napil. Pak šel a k mému naprostému zděšení převrhl všechny ostatní listy naplněné vodou.

„Co to děláte?“ vykřikl jsem. „Mohli jsme mít vodu na další den, možná i víc!“

„Máš snad teď žízeň?“ zeptal se mě.

„Ne,“ odpověděl jsem.

„Tak proč se staráš, co bude?! Jak můžeš vědět, jestli se zítra probudíš? A pokud se probudíš a bude se opakovat situace se žízní, cožpak jsme nedostali vodu, když jsme ji potřebovali? Kde je tvoje víra?“

Sklonil jsem hlavu a řekl: „Mistře, odpovíte mi upřímně na jednu otázku? Věděl jste, že bude pršet?“

Mistr odpověděl: „Ne, nevěděl. Ale byl jsem si jist, že ať se stane cokoli, je to právě to, co potřebujeme.“

Otočil se a odcházel. Jeho věty ve mně zněly a já cítil ve svém srdci cosi, co jsem ještě nikdy necítil. Jako bych začínal věřit, že jeho slova jsou pravdivá. Také jsem pozoroval, že se můj vztah k Mistrovi mění. Obdiv a boj začala nahrazovat úcta. Šel jsem připravit z větviček, hlíny a jehličí dvě lůžka, aby se nám v noci pohodlněji spalo. Byla to docela prácička. Strávil jsem tím několik hodin. Těšil jsem se, že Mistra překvapím, až se vrátí. Lůžka se mi povedla. Když přišel a uviděl je, pousmál se a řekl: „Děkuji ti.“ Pak vytáhl věci, které nasbíral. Byly to houby, bobule, snad i kořínky. Dali jsme se do jídla. Bylo docela chutné.

„Chtělo by to maso,“ podotkl jsem s úsměvem.

„Joo, pořádněj biftek, co?“ řekl Mistr a zachechtal se.

„Už víš, jaký je důvod, že skutečnost, kterou považuješ za pravou Skutečnost, není nikdy ta pravá?“

„Ne,“ odpověděl jsem „povíte mi to?“

„Důvod jsi ty sám!“ odvětil Mistr.

„Já sám?“ nechápal jsem.